პროლეტარელო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОММУНИСТ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

№ 114 (20155) — სამშაბათი, 17 მაისი, 1988 წელი. — ფასი 8 კაპ.

საარჩევნო იჯარა სასურსათო სიუხვის უმოკლესი გზაა

შეხვედრა სკკპ ცენტრალურ კომიტეტში

რობორაც უკვე ვიუწყებოდით, 13 მაისს სკკპ ცენტრალურ კომიტეტში გაიმართა შეხვედრა აგროსამრეწველო კომპლექსის საიჯარო კოლექტივების მუშაკებთან, აგროკომბინატების, აგროფირმების, სამეცნიერო-საწარმოო სისტემების, მეურნეობათა ხელმძღვანელებთან, პარტიის რაიკომების პირველი მდივნებთან, საბჭოთა მუშაკებთან და სოფლის მეურნეობის სპეციალისტებთან.

შეხვედრა გახსნა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა **მ. ს. გორბაჩოვმა,** რომელმაც თქვა:

ძვირფასო ამხანაგებო, პარტიის ცენტრალურ კომიტეტში დიდი, საარსებო მნიშვნელობის საკითხის განსახილველად მოგიწვიეთ. მხედველობაში მაქვს სასურსათო საკითხი.

როგორც უნდა ვითარდებოდეს თანამედროვე მსოფლიო, როგორც უნდა ჩქარდებოდეს პროგრესი, რა მწვერვალებსაც უნდა აღწევდეს დღევანდელი ცივილიზაცია, იყო და არის მარადიული საკითხი — სურსათის საკითხი. ამიტომ მარადიულია მზვინულ-მთესველის თანამდებობაც. მიწაზე ადამიანის გარეთ ნაყოფი — ეს უველაზე საჭირო საფუძველია თითოეული საზოგადოებისათვის, განვითარების რა საფეხურზედაც უნდა იდგეს იგი.

ჩვენი ქვეყანა უდიდესია. დიდი მისი შესაძლებლობანი ხალხის ინტერესებისათვის ეკონომიკის ყველა დარგის განსავითარებლად, მათ შორის სოფლის მეურნეობის პროდუქტების წარმოებაშიც. ოდესღა, რა დასამლია, ეს პროდუქტები ჯერჯერობით გვაკლია.

რაკი ხელი მოგვიდეთ მთელი ჩვენი საზოგადოების გარდაქმნაზე, გვსურს მივანიჭოთ მას სხვა თვისება — ხალხის ცხოვრება უნდა გაეხადოთ შინაარსიანი სულიერი თვალსაზრისით, უზრუნველყოფილი — ადამიანთა ცხოვრების სოციალური პირობების თვალსაზრისით.

ცხადია, ყველა მნიშვნელოვან პრობლემას შორის სასურსათო საკითხი პირველი რიგის პრობლემად დგას. ჩვენ საკითხს ასე ვსვამთ: არ ვარგა, რომ საქმე ასე გაგვიჭიანურდა, რომ ჩვენ ჯერ კიდევ კარდინალურად ვერ გადაეჭრით ეს პრობლემა.

რა თქმა უნდა, ყოველგვარი მოცლენის ფესვების ახსნა შეიძლება. ჩვენ ვიცით, რატომ არის დღეს ჩვენს სოფელში ასეთი სიტუაცია. მე ვიტყოდი, რომ მაინც იმის თავადრი მიზეზი, რომ დღეიდან ერთ გადაწყვეტილებ სასურსათო საკითხი, ეს არის ჩვენი დამოკიდებულება ეკონომიკის ამ ფუფუროსადმი — სოფლის მეურნეობისადმი, საერთოდ აგრარული სექტორისადმი. ეს ერთნელ კიდევ პირდაპირ უნდა ვთქვათ. რაკი ჯერჯერობა არ ფასდებოდა მზვინულ-მთესველის შრომა, ამან თავი იჩინა დამოკიდებულებაში კოლმეურნეობებისადმი, სოფლის სოციალური განვითარებისადმი. ამან გაფლენა მოახდინა საერთო შედეგებზე. არადა, ჩვენს კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში, ჩვენს საკოლმეურნეო ფუობილებში შესაძლებლობანი, ბანი, მართლაც, რომ უდიდესია.

აი, შეხედეთ, 1982 წლის მიმდინარე გაგიმართეთ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმი. მანამდე თითქმის 7-8 წლის მანძილზე სოფლის მეურნეობა არსებითად ერთ ადგილს ტკეპნიდა. ხოლო თუ გავითვალისწინებთ, რომ იგი მანამდეც არც ისე სწრაფი ტემპით ეთარეთვნოდა, შეიძლება ითქვას, რომ 1982 წლისათვის არცთუ მაღალ ეტაპზე ვიმყოფებოდით. ეს ფასდაუდებელი ფაქტია. ეს ფაქტი ადასტურებს, რომ ეს ეტაპი ჩვენ ერთ-ერთ ეტაპად ავიღეთ. ეს ეტაპი ასეთ-ასე

საარენდო იჯარა სასურსათო სიუხვის უმოკლესი გზაა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

(მაგრძელება)

ნამდვილად ახალი მიდგომის საფუძველზე მოჰკიდა ხელი საქმეს, საოცარ შედეგებს აღწევენ. გამოგიქვეს დასკვნა, რომ ეს იქნება სოფლის მეურნეობის წარმოების ერთ-ერთი ყველაზე გარანტირებული რაიონი, თუ დაეხმარებით მიწას, დაეხმარებით ადამიანს, რომელიც ამ მიწაზე ცხოვრობს, უზარმაზარ ყოფილ მამინით, ერთი სიტყვით, შეიერქმნით შესაბამის სოციალურ პირობებს. უწინარეს ყოვლისა კი გადაეჭრით არამეშფოფინადგგ ა ნ ზონაში გზების პრობლემას. შეენიშნავ, რომ ხუთწლიდის მიმდინარეობის ეკონომაზეიც გზების მშენებლობისათვის გამოყოფნენი 37 მილიარდი მანეთი. ამ საქმეში ჩვენმა ჩვენი ყველაზე მძლავრი ორგანიზაციები, სამხედრო მშენებლებიც კი, რათა ეს ამოცანა გადაეწყვიტოთ, ცალიერებენი, ამხანაგებო, იქნება. ხოლო რაც შეეხება სხვა რეგიონებს, იქ პოტენციალი უფრო მეტია დაგროვილი — ხელორფსიამიც, ბალტიისპირეთშიც, უკრაინ ა მ ი ც, ჩრდილოეთ კავკასიაშიც, ვოლგისპირეთშიც, ყაზახეთშიც, ციმბირშიც, ყველას არ ჩამოვთვლი.

საფუძვლიანი ანალიზის შედეგად იმ დასკვნამდე მივედით, რომ საკითხი კატეგორიულად უნდა დავაყენოთ. პოტენციალმა, რომელიც უკვე დაგროვილია, უკვლევა უნდა მოგვიტან. ამაში განსაკუთრებით დაგვარწმუნა, საინჟინო კოლეტივებმა მუშაობის გამოცდილებამ. მე ყურადღებით გავეცანი თქვენი მუშაობის შედეგებს, რა გაკეთეთ წლის, ორი-სამი, მაქსიმუმ ხუთი წლის მუშაობის მანძილზე შრომის ორგანიზაციისა და სტიმულირების ახალ პირობებში. აღტაცების გარდა არაფერი მეთქმის. და განა ერთი ან ორი წლის წინათ თქვენ, აქ მსხდომნი, ვერ ერკვეოდით, არ იცოდით, როგორ უნდა გეტუშავთ მიწაზე? ეჭვი შეპარვია. დარწმუნებულიც კი ვარ, რომ ეს ასე არ არის. უკანასკნელი ორი-სამი წლის გამოცდილებამ განსაკუთრებით გვიჩვენა, რომ ჩვენი ადამიანი ხელმზად არის აკეთოს სასურსათო საკითხის გადაწყვეტის მძიმე ტვირთი, გამოიხიოს ინიციატივა, ბუნებრივი სარიალნოა, საქმის ცოდნა, რათა ფეხზე დაიყენოს სოფელი.

ეს ხომ საოცარია, როცა ათწლეულების ძაძიდან 20-30 სპეციალისტი ამა თუ იმ კოლეგიურობაშია, საბჭოთა მეურნეობაში მოსავლიანობას ზრდის 1-2 ცენტნერით, ზოგჯერ კი საერთოდ ერთ ადგილს ტკეპნის. და აი, მოდიან ადამიანები, რომლებიც არენდით ან ოჯახური იჯარით იღებენ მიწას, წარმოების სხვა საშუალებებს, ღებენ ხელშეკრულებებს მეურნეობის ხელმძღვანელებისგან, ეცალიერებენ, ამხანაგებო, იქნება. ხოლო რაც შეეხება სხვა რეგიონებს, იქ პოტენციალი უფრო მეტია დაგროვილი — ხელორფსიამიც, ბალტიისპირეთშიც, უკრაინ ა მ ი ც, ჩრდილოეთ კავკასიაშიც, ვოლგისპირეთშიც, ყაზახეთშიც, ციმბირშიც, ყველას არ ჩამოვთვლი.

საფუძვლიანი ანალიზის შედეგად იმ დასკვნამდე მივედით, რომ საკითხი კატეგორიულად უნდა დავაყენოთ. პოტენციალმა, რომელიც უკვე დაგროვილია, უკვლევა უნდა მოგვიტან. ამაში განსაკუთრებით დაგვარწმუნა, საინჟინო კოლეტივებმა მუშაობის ამ ახალ ფორმებზე გადასვლის, არ უნდა ვანდოთ კოლეგიურობისა თუ საბჭოთა მეურნეობის ხელმძღვანელობა.

ამბობენ, ახლა ბევრი სპეციალისტი თავს მეტად უბერსულად გრძნობსო. რა გასაკვირია. ზოგიერთი მათგანი ათ-ოც წელიწადს უძღვებოდა აგრონომიულ ან ზოოტექნიკურ სამეფოს, შედეგები კი ნელა იზრდებოდა. აქ კი ადამიანი ერთ-ორ-სამ წელიწადში აღწევს მაღალ მოკნებს! — მოსავლის მხრივაც, პირუტყვის პროდუქტიულობის მხრივაც. ეკონომიკური მაჩვენებლებიც იცვლება.

მაგრამ, ამხანაგებო, ჩვენ უნდა ვიხილოდეთ ნელი ქვეყნის, მთელი ჩვენი ხალხის ინტერესებთან, და არა იმით, რომ ეიდაცის პრესტიჟი ილახება. პრესტიჟიც, თურმე, ბევრს გაბერილი ჰქონია. კარგი სპეციალისტები კი, პირიქით, გამოიტანენენ ამ ახალ საქმეს. წავიდნენ და სათავეში ჩაუდგნენ ახალ კოლეგიებს.

აქ, შეხედრაზე, გვესწრება მრავალი ყოფილი ზოოტექნიკოსი, აგრონომი, რომლებიც ახლა სათავეში ჩაუდგნენ არენდულ, საიჯარო საწარმოო კოლეგიებებს. აი, ეს სწორი გზაა! აი, ეს კარგია. ჩვენი აზრით, ეს სპეციალისტთა მოქალაქეობრივი საქციელია. ხოლო ის, ვინც ამრკოლებს სასოფლო-სამეურნეო წარმოებაში ახალი ფორმების დანერგვას, პირდაპირ გეტყვით, ჯზიალან უნდა ჩამოგვცალოს. ჩვენ ყველასან მოვითხოვთ — გზა გაუხსნით იჯარას, არენდას, დაეხმარეთ ინიციატივიან ადამიანებს, რათა სოფლის მეურნეობაში ყველაფერი ამოძრავდეს. მთელი პარტიის, ყველა პარტიული კომიტეტის ამოცანაა მხარი დაუჭირონ ნოვატორებს, მხარი დაუჭირონ ახალ საქმეს, უზრუნველყონ იჯარაზე სრული გადასვლა პირობები.

ოღონდ არ მინდა, რომ ეს წაგვიგდოს ხელოვნებითს კოლეგტივიზაციას მთელი მისი გადაზრებითურთ. არა, სიტუაცია, სწორედ რომ, ძარფესვიანად განსხვავდება. ჩვენი ადამიანი ზზად არის ახლებურად მუშაობისათვის. ჩვენს კოლეგიურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებს შეუძლიათ უფრო ხელი წარმოაჩინონ თავიანთი პოტენციალი შიდასამეურნეო კოოპერატივების შექმნის გზით. რაც მთავარია, ადამიანები ისე არიან განწყობილნი, რომ საქმეს მოჰკიდონ ხელი, იგრძნონ თავი ბატონ-პატრონად, სრულად გამოიყენონ თავიანთი უნარი. ეს უკვე სულ სხვა სიტუაციაა! კოლეგტივიზაციის პერიოდში იძულებას მიმართავდნენ, ხალხს ზოგან, უხეშად რომ ვთქვათ, ძალით მიერეკებოდნენ კოლეგიურობებში, როცა ჯერ ყველაფერი არ ჭმნდა მოფიქრებული.

დღეს კი სხვა სურათია. მაგრამ თითო ჭირი არ ვამოიღეთ: ადამიანება სურთ ახალი გზით იარონ, მათ კი ბევრნი უშლიან ხელს, რადგან ყველაფერი ეეპვებათ. ყოველივე ეს ადამიანამთად დაგვიტოვა ადმინისტრაციულმა სისტემამ, რომლის არსი, თუ მოკლედ დავახასიათებთ, ის არის, რომ სწამთ: ბრძანებებისა და არა სწამთ ამისა, რომ დღეკვნილი რიგითი კაცი — მუშა, კოლეგიურნე თუ სპეციალისტი, უკვე მზად არის აკეთოს, დამოუკიდებლად იმოქმედოს.

ამიტომ თამამად ვკრძნობთ თავს, ამას გეუბნებით სრულიად გულახდილად, რადგან ძალზე სერიოზული ვალდებულებანი ვიკისრეთ: ორ-სამ წელიწადში არსებითად დავწრნაურდეთ სასურსათო საკითხის გადაწყვეტის გზაზე. ხალხი დაინახავს რაც ეკეთების -ამ ამოცანის გადასაწყვეტად. ხომ არ არის მხოლოდ მორიგი ლოზუნგი მათ დასამშვიდებლად?

აი, ჩვენი შეხვედრის არსი და სასუბრო თემა. ჩვენ გვინდა გავიგოთ, როგორ აფასებთ სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და მთავრობის ამ პოზიციას, როგორ უყურებთ ამ ამოცანის დაყენებას და რას გვიჩვენებს თქვენი გამოცდილება, რაზე მეტყველებს ეგი. ხელმდვანელობა მოწადინებულია უფრო ძალუმად და სწრაფად დაამნიუროს საქმე. მაგრამ თუ წადილი თვით აგრარულ სექტორში, სოფლის მეურნეობაში მიმდინარე რეალურ პროცესებს არ ეყრდნობა, მაშინ ხმლოდ და მხოლოდ წადილად რჩება. ჩვენ კი უკვე მივადეთ ეს ისეთ ეტაპს, როდესაც დიდი შესაძლებლობანი გვაქვს.

ჩვენ განვაგრძობთ ამ ამოცანების გადაწყვეტას, რომლებიც განმტკიცებენ ჩვენს აგრარულ სექტორს, მაგრამ უკვე ფიქრ ობ ენ ფორმებისა ანი უნდა დაავაყენოთ. მე ვფიქრობ, ამხანაგებო, ჩვენ საკითხს ვაყენებთ სწორად, რეალისტურად, არა გამოგონილად თუ კაბინეტურად. დღეკვნილდან შეხვედრა ეძღვნება დიდმნიშვნელოვან დ ა გულახდილ საუბარს. ქვეყანაში უდიდესი ინტერესით ეკიდებიან იმას, თუ როგორ გადაწყვეტთ სასურსათო საკითხს.

პირველმა აიღო სიტყვა ტულის ოლქის ისნოგორსკის რაიონის სახელმწიფო ჯიშთსაბაზის „ზირბინოს“ დირექტორმა **ა. ი. კუზმიჩო

საარჩევნო იჯარა სასურსათო სიუხვის უმოკლესი გზაა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

(გაგრძელება)

ადამიანს, ბუნებრივია, ეზარებოდა ეს ამბავი, ეზარებოდა ეს ამბავი, ეზარებოდა ეს ამბავი

საარჩევნო იჯარა სასურსათო სიუხვის უმოკლესი გზაა

(დასასრული)

ჩვენც შესავლების დროს ვიხილავდით, თუ როგორ მიმდინარეობს ჩვენი სკა-ბაასი, რა გამოდის მისგან. გზადაგზა მოვიყვანეთ ბევრი ფაქტი. ვიქტორ პეტრეს ძე ნიკონოვმა, გიორგი პეტრეს ძე რაზუმოვაკიმ მოიყანეს ერთი მეურნეობის — კრასნოდარის მხარის კრასნარმეიესის რაიონის კირიკის სახელობის კოლეფურნეობის სანტტერესო მაგალითი. ღონიერი მეურნეობების გარემოცვაში იგი ჩამორჩენილი, სუსტი მეურნეობა იყო. მაგრამ აი, გადავიდა საარენდო იჯარაზე, და მეურნეობა წინ წავიდა, ერთბაშად ძალების მოკრება იწყო. მაგრამ ყველაზე სანტერესო ის არის, რომ სამეურნეო ანგარიშზე გადაიყვანეს ყველა, მათ შორის მზარეულიც. ყველა — სამეურნეო ანგარიშზე, ყველა — იჯარაზე: საბავშვო ბაღიც, საავადმყოფოც და სახელოსნოც.

საბეურნეო ანგარიში ადამიანის აზრს უბიძგებს ძიებისაკენ, ხელს უწყობს ინიციატივის გაჩენას არა მარტო სოფლის მეურნეობის პროდუქტების წარმოებაში. მაგალითად, კოლეფურნეობის სახელოსნომ უბრუნველყო მემექანიზმობა და მეცხოველეობის ყველა შეკეთა ტექნიკის მომსახურებაზე, მის შეკეთებაზე, მაგრამ ამავე დროს შესარულა მოსახლეობის 150 ათასი მანეთის მომსახურებაც. კოლეფურნეობის ერთმა სახელოსნომ! ჩვენ კი, ამხანაგებო, ვფიქრობთ როგორ კაკალ-ვაფურთოოთ სოფლად მომსახურების სფერო?

ერთი სიტყვით, უდიდესი შესაძლებლობანი ისახება ყველა ჩვენი მეურნეობის წინაშე. ამიტომ პირველი, რაც გვინდა დავადასტუროთ აქ, — მტკიცედ ვადგებით იჯარის საარენდო ფორმების, კოოპერაციისა და სხვადასხვა ფორმის აგროსაბრეწველო ინტეგრაციის განვითარების კურსს, ეს მარტო პირველად კოოპერატივებს, ძირეულ კოლეტივებს კი არა, ორივედ რაიონის, ოლქის, მხარის, რესპუბლიკის დონის ორგანიზაციებსაც უნდა შეეხოს.

მეორე. როგორ მოვიქცეთ წელს? რა უნდა გავაკეთოთ? რა ამოცანა დგას აქ? მას ასე ჩამოვაყალიბებდი: ყველა მეურნეობა, ყველა კოლეტივი, რომლებმაც დადეს იჯარის სხვადასხვა ფორმის — ოჯახური, კოლეტიური, რაკოური და სხვა ფორმების ხელშეკრულებანი, ახლა დახმარება სჭირდებათ. მათ ხელი უნდა შევეწყოთ, დაეეხმაროთ ახალი ეკონომიკური ურთიერთობის ათვისებაში: ეს ხომ არაფოთ უბრალო საქმეა. ეს მუშაობა უნდა ვაწარმოოთ უშეცდომოდ, არ გავიმეოროთ ის, რაც ცხონილ წლებში იყო.

ახლა ყველაფერი უნდა ვიღონოთ, რათა ნამდვილად გაბედდეს სამეურნეო ანგარიშის პრინციპები იმ კოლეტივებში, რომლებმაც იჯარის ხელშეკრულებანი დადეს. მიმაჩნია, რომ ეს უშინარეს ყოვლისა თავად კოლეფურნეობების, საბჭოთა მეურნეობების ამოცანაა. კოოპერაციული კოლეტივების ინტერესების სადარეგოზე უნდა იდგენენ მეურნეობათა ხელმძღვანელები, პარტიული ორგანიზაციათა მდივნები, მთლიანად პარტიული ორგანიზაციები. დრო უხმობს მათ, რათა საჯარო კოლეტივებს სპეციალისტები ჩაუდგნენ სათავეში. სწორად შენაშენეს აქ, რომ საჯარო ფორმების განვითარება უნდა მიმდინარეობდეს ტექნიკასთან, ტექნოლოგიასთან, მეცნიერებასთან მეფოძრობით. ამაშიც ვლინდება ადამიანთა ახალი შეგნება. წინათ ეს ზემოდან ინერგებოდა. ჩვენ სწორედ ასე ვამბობდით: დანერგეს მართვა, დანერგეს სკოლა. სულ ვნერგავდით, სულ ვმარძაწნლობდით. დღეს კი გაიმეს იმათი ხმა, ვინც ახალ პირობებში შრომობს. ადამიანი ფიქრობს: ღიაა დღეს წარმატებებს მიაღწევს შრომის უცეთესი ორგანიზაციის, მისდამი უკეთესი დამოკიდებულების გზით, მაგრამ ხელ წარმოება უნდა გაზარდოს ახალი ტექნოლოგიის ხარჯზე, სელექციის ხარჯზე, შრომის ნაყოფიერების ხარჯზე, სხვა ფაქტორების ხარჯზე. ამისათვის საჭიროა მეცნიერება, საჭიროა სპეციალისტთა ცოდნა. ამიტომ სპეციალისტებმა უნდა სძღოონ თავიანთ ამბიციებს, ზოგ-ზოგგებმა კი სიზარმაცესაც, ძირითადად კი დაძლიონ ფსიქოლოგიური ბარიერი. არ უნდა ვგრცხვენოდეს შრომა-ბლოს სადიდებლად.

ვფიქრობ, რომ მეტი წილი სპეციალისტები და მეცნიერები ამ გზით წავალენ.

ამ დიდ, საერთო სახალხო საქმეს პარტიის სოფლის რაიკომები, პარტიის სოფლის და სამხარეო კომიტეტების ბრუნვა სჭირდება. ჩვენმა გუნდმა ათ მატჩში მხოლოდ რვა ქულა მოგროვა და, რომ იტყვიან, საშიშ ზონაში გადაინაცვლა.

გთავაზობთ სატურნირო ცხრილს

	თ.	მ.	ფ.	წ.	ბ.	ქ.
„ალგ“	10	6	2	2	14-9	14
„ზენიტი“	10	6	1	3	20-16	13
„დინ.“ ქ.	9	5	3	1	12-3	13
„სპარტ“.	9	5	3	1	12-6	13
„დნეპრი“	10	4	5	1	10-5	13
„ლოკომ.“	10	4	3	3	12-10	11
„ტორპ“.	10	4	3	3	9-9	11
„ჩერნომ“.	10	5	0	5	9-11	10
„დინ“. მ.	9	4	2	3	11-11	10
„დინ.“ თბ.	10	4	0	6	15-17	8
„არარატი“	9	3	2	4	6-7	8
„შახტიორი“	10	2	4	4	8-10	8
„მეტალ“.	10	2	4	4	8-13	8
„დინ“. მნ.	8	1	4	3	6-7	6
„ნეფტჩი“	10	2	1	7	7-14	5
„კარპატი“	10	1	1	8	5-16	3

უსიტყვოდ

გუშინ — დღეს — ხვალ

ფაქტი ■ მოვლენა ■ კომენტარი

სტუმრად ველით პიტერ ბრუკს

მეოთხედი საუკუნე გავიდა მას შემდეგ, რაც გამოჩენილი ინგლისელი რეჟისორი პიტერ ბრუკი თავის თეატრთან ერთად საგასტროლოდ იყო სსრ კავშირში. 1970 წელს მან დატოვა ინგლისი და პარიზში შექმნა თეატრალური კვლევის საერთაშორისო ცენტრი, სადაც ექსპერიმენტს აწყობს ინტერნაციონალურ ჯგუფთან. ცხრა წლის შემდეგ ბრუკმა დათხოვა თავისი კოლექტივი, მაგრამ განაგრძობდა ექსპერიმენტებს სცენაზე.

ამჟამად რეჟისორი მოსკოვშია, ლექციების ციკლს უკითხავს თეატრალური ხელოვნების ინსტიტუტის სტუდენტებს. 19 მაისს ბრუკი ოჯახთან ერთად ჩამოდის თბილისში. სამი დღის განმავლობაში იგი გაეცნობა საქართველოს, მის ისტორიულ ძეგლებს და თეატრალურ ცხოვრებას.

▼ ▼

პირველი რესპუბლიკური

15 მაისს საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენაზე გაიხსნა დიზაინის პირველი რესპუბლიკური გამოფენა. მისმა ორგანიზატორებმა ამ გამოფენას უწოდეს „დიზაინი: ტრადიციები და თანამედროვეობა“, რამაც ბევრი გააკვირვა: დიზაინი ხომ, თანამედროვე გაგებით, ახალი საქმეა, თვით დიზაინერთა კავშირსაც ახლახან შეუსრულდა ერთი წელი.

— დიზაინი ხალხთა ცხოვრებაში ადგილს იკავებდა ჯერ კიდევ ცივილიზაციის გარიჟრაჟზე, — თქვა საქართველოს დიზაინერთა კავშირის თავმჯდომარემ, სსრ კავშირის სახალხო მხატვარმა ზურაბ წერეთელმა. — ხალხებში ძველთაგანვე იშვა ცხოვრებისა და ყოფისათვის ყველაზე საჭირო საგნების ეროვნული ნახატებითა და ორნამენტებით მორთვის ტრადიცია.

საქართველოს დიზაინერთა კავშირი დიდ ორგანიზაციულ მუშაობას ეწევა დიზაინერთა კადრების აღზრდისათვის, დიზაინის სამსახურით რესპუბლიკის ყოველი საწარმოს უზრუნველყოფისათვის.

გამოფენა თვის დამლევამდე განსტანს.

ბ. ვალეკორიას („კომუნისტი“) ფოტო.

ბოლოპალ შეხვედრამდე, ვახტანგოველებო!

15 მაისს თბილისის რუსთაველის სახელობის აკადემიური თეატრის სცენაზე უჩვენეს პიესა „ბრესტის ზავი“ — ვახტანგოველთა გამოსათხოვარი სპექტაკლი, რომლებმაც დაამთავრეს თავიანთი გასტროლი საქართველოს დედაქალაქში. მ. შატროვის პიესის გარდა თბილისურ ადგილში შეტანილი იყო ე. სკრიბის კომედიაც „ჭიქა წყალი“. ორივე სპექტაკლი ანშლაგით მიმდინარეობდა. მოსკოველთა დასის დასვენებამ ხელოვნებამ მოხიბლა თბილისელები გულწრფელობითა და მთავონებით.

მოსკოვის ე. ვახტანგოვის სახელობის აკადემიური თეატრის მსახიობებთან ახალი შეხვედრა ხელოვნების, ქართველი და რუსი ხალხის ოსტატების მდიდარი ტრადიციების მქონე თანამეგობრობის ჭეშმარიტ დღესასწაულად იქცა.

14 მაისს იური იაკოვლევის სპექტაკლ-ბენეფისის „ჭიქა წყლის“ შემდეგ მსახიობს გადაეცა სპასტანო სიგელი. საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის სახელით სიგელის გადაეცემისას საქართველოს თეატრალურ მოღვაწეთა კავშირის გამგეობის თავმჯდომარემ, სსრ კავშირის სახალხო არტისტმა გიგა ლორთქიფანიძემ გულითადად მიეულოცა ჭესანიშნავ მსახიობს სპასტანო ჯილდო და უსურვა მას ახალი შემოქმედებითი გამარჯვებები. 15 მაისს კი „ბრესტის ზავის“ შემდეგ, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის სპასტანო სიგელები გადაეცათ თეატრის კოლექტივსა და მიხეილ ულიანოვს.

მიხეილ ულიანოვმა რესპუბლიკის თეატრალურ მოღვაწეთა კავშირის გამგეობის თავმჯდომარეს გიგა ლორთქიფანიძეს გადასცა ვახტანგოვის სახელობის თეატრის 50 წლისთავისადმი მიძღვნილი საიუბილეო მედალი.

გასტროლები დასრულდა, მაგრამ წინ არის ახალი შეხვედრები, ახალი „შეგობრობის სპექტაკლები“, რომლებსაც ერთობლივად ქმნიან თბილისელი და მოსკოველი სასცენო ხელოვნების მოღვაწეები. რობერტ სტურუა კვლავ მიიწვიეს ვახტანგოვის თეატრში სპექტაკლის დასადგმელად.

▼ ▼

ერთობლივი კომიტეტის სხდომა

თბილისში გაიმართა საბჭოთა კავშირის კულტურის ფონდის საბჭოთა კავშირ-ამერიკის ერთობლივი კომიტეტის „კულტურული ინიციატივის“ მესამე სხდომა.

იგი გახსნა ამ კომიტეტის წევრმა, საქართველოს კულტურის ფონდის თავმჯდომარემ, პროფესორმა თ. ბუაჩიძემ, რომელიც მიესალმა სტუმრებს — საქართველომეგობარ კომიტეტის შექმნის ინიციატორებს.

სხდომის მონაწილეებს მიესალმნენ საბჭოთა კავშირის კულტურის ფონდის გამგეობის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე, ერთობლივი კომიტეტის „კულტურული ინიციატივის“ თანათავმჯდომარე გ. მიასნიკოვი და თვალსაჩინო ამერიკელი ფინანსისტი და ბიზნესმენი, საქველმოქმედო „სოროსის ფონდის“ დამაარსებელი ჯორჯ სოროსი.

შემდეგ განხილეს ერთობლივი კომიტეტის მუდმივ კომისიათა ფორმირებისა და საქმიანობის პრინციპები, დაამტკიცეს კომისიათა პერსონალური შემადგენლობანი, გადაწყვეს მიღწეულ შეთანხმებათა შესახებ გამოაცხადონ სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა სამინისტროს პრესცენტრში პრესკონფერენციაზე, რომლითაც დამთავრდება ახლანდელი სხდომის მუშაობა.

რუბრიკასათვის გამოყენებულია ბაქინფორმისა და „კომუნისტის“ კორესპონდენტთა მასალები.

კონტაქტები

ჩვეულებრივი რედფორდი

ცოტა ფრთხილად ვიყოთო, ეურნალისტებთან საუბარს ერიდებაო, ემნდ, უსიამოვნება არაფერი შეგხვდეთო... და ჩვენც შორიდან შევფურებდით, თუ როგორ დაეშვა თბილისის აეროპორტის დასაჯდომ ბილიკზე საკუთარი კოტაჟი თვითმფრინავით ამერიკელი კინოვარსკვლავი, რეჟისორი, პროდიუსერი და საზოგადო მოღვაწე რობერტ რედფორდი.

არადა, შევცდით, ეს მერამდენედ შევცდით, „იქიდან“ ჩამოსულები სულ სხვა ხალხი რომ ყვაროინა... საბედნიეროდ, ორი უდიდესი ქვეყნის ხელმძღვანელთა მეცადინეობით თანდათან იხსნება „რკინის ფარდა“, ურთიერთობას სითბო ემატება და ვრწმუნდებით, რომ „ახინიც“ ჩვეულებრივი ადამიანები ყოფილან.

ამაში რობერტ რედფორდმაც დაგვარწმუნა: იმ ორ დღეს მოლეივუდის ერთ-ერთმა ულამაზესმა ვინოსმსახიობმა და რეჟისორმა დიდი სითბო უწოდა ჩვენს ხალხს, დიდი ყურადღება გამოიჩინა საქართველოს წარსულისა და დღევანდელობისადმი, წარმოთქვა ფრაზა, ეურნალისტებსაც ხალისით ესაუბრა.

რედფორდი მოსკოვისა და ლენინგრადის შემდეგ ჩამოვიდა თბილისში, აქ გაარძელდა მისი ფილმების რეტროსპექტივა, რომლებშიც მსახიობი შთამბეჭდავ სახეებს ქმნის.

...ჩამოვიდა და ფილარმონიაში პირდაპირ „დადგა თავზე“ თბილისელებს, გაეცდილ დარბაზს. აქ დამთავრებულიყო კიდევ რედფორდის ერთ-ერთი ფილმის ჩვენება და სასაღამო სტუმარი სცენიდან გულთბილად მიესალმა მაყურებელს. სითბოს სითბო შეგებებს ჩვენებმა: „ხუთიშვილების“ ოსტატობით აღტაცებული მეორე დღეს რუსპუბლიკის კინემატოგრაფოსტატებსა და ეურნალისტებს ეტყვის, ასეთი არაფერი მინახავსო, მანამდე კი ერთიანად შეიგრძნობს თბილისის ძველი უხნების სილამაზეს, ჯვრისა და სვეტიცხოვლის უძველეს ხუროთმოძღვრებას, თვალს მოსტაცებს საქართველოს ხელოვნების მუზეუმის დარბაზები, თბილისიდან გამგზავრების წინ კი ბალისანად გაგვესაუბრება:

— დავიბადე 1937 წელს, კალიფორნიის შტატში, ვსწავლობდი კოლორადოს უნივერსიტეტში — ბეოლოგობა მინდოდა, მაგრამ მალე მივხვდი, რომ ჩემგან არ გამოვიდოდა ეგ საქმე: მივატოვე უნივერსიტეტი და ცოტა ხანს პარაზში ჩავედი, იქ ფერწერამ, ქანდაკებამ და არქიტექტურამ გამიტაცა. ორმოცდაათიანი წლების ბოლოს დავბრუნდი სამშობლოში და დავამთავრე ამერიკის დრამატული ხელოვნების აკადემია. მოლეივუდსა თეატრით დავიწყე, სხვათა შორის, ჩეხოვის „თოლიაში“ ტრეპლოვის როლი მაქვს ნათამაშევი...

რობერრ რედფორდი 1962 წელს ოოვიდა კინემატოგრაფში, შესარულა მრავალი როლი, ჩვენი მაყურებელი იცნობს მის გმირს ფილმში „დევნა“.

იგი ყოველთვის სოციალური თემატიკის ერთგული ხოლო თუ ჩვენ ფეხი ვერ მოვიკიდეთ, თუ არ დაეეხმარეთ ამ მეთოდების ათვისებაში იმ მეურნეობებს, რომლებმაც წელს დადეს ხელშეკრულებანი, მაშინ პირდაპირ გეტყვიან, ყველაფრის თავიდან დაწყება მოგვიწევს. უფრო მეტიც, ის, ვინც ამ საქმეში ჩამორჩება, ვინც წელს საქმე თავს ვერ მოგბამს, შეშინდება, დაიწყებს ლოდინს, ეს კი შეანელებს მთელ პროცესს. ეი რატომ არის საჭირო ადამიანთა ინიციატივის და შემოქმედების მხარდაჭერა.

რა მინდა, ამხანაგებო, დასასრულ გისაუბროთო, რომ თქვენ მუშაობის ხალისი არ წაგიხდეთ. მოგესალმებით თქვენ, ამ მოძრაობის პიონერებს. პირველმკვლევებს ყოველთვის მეტი ტვირთი ხვდებათ ხოლმე წილად, ვიდრე სხვებს, იმთა, ვინც მათ მიჰყვებიბა. მოთხილამურეს, რომელიც პირველ გზას კვალავს, ერთი დატვირთვა აქვს, ხოლო იმას, ვინც ამ ნათხილამურევზე მისრიალებს, ექვე სხვა. ამიტომ მინდა გისურვოთ წარმატებანი პარტიის ცენტრალური კომიტეტის სახელით. თქვენ შეგიძლიათ იქონიოთ ჩვენი მორალური და პოლიტიკური მხარდაჭერის იმედი. პარტიული ორგანოების მეშვეობით თქვენ რეალურ მხარდაჭერას მიიღებთ ადგილებზე. ეს ერთი.

მეორე. თქვენ გეკნებათ სიძნელეები, ამხანაგებო. არავინ არ არის დაზღვეული ამ დიდ გარდატეხის საქმეში შეცდომებისაგან, ხარვეზებისა და ჩავარდნებისაგან. გუნდი ნუ წაგიხდებათ, გულს ნუ გაიტეხთ თქვენი არიბევნის გამო. შეიძლება გქონდეთ მარცხი, მაგრამ წარმატებას აუცილებლად მიაღწევთ. გამოცდილება გვიჩვენებს ამას; თქვენ თავადაც დარწმუნდით ამაში. ამას უფრო მეტად იმათთვის ვამბობ, ვინც ესეს. არის დაადგა ამ გზას.

მესამე. მინდა, რომ პარტიის ცენტრალური კომიტეტის სახელით ჩვენი სკა-ბაასის შესახებ ილაპარაკოთ უშუალოდ თქვენს კოლექტივებში, იმ რაიონებში შეხვედრებზე, სადაც შრომობთ. ვფიქრობ, რომ პრესა — ცენტრალური, საოლქო, რაიონული — მოგცემთ შესაძლებლობას ილაპარაკოთ ამ თათბირის, ჩვენი სკა-ბაასის შესახებ, ყველის გაუზიარათ გამოცდილება. უკეე ვთქვი და მინდა გავიმეორო: ნახეთ, პრესასთვის რა შესანიშნავი თემები გაჩნდა აქ. ჩვენში კი ზოგჯერ პრობლემებს ეძებენ არა იმ მიმართულებით, სადაც უნდა ეძებონ, არა გარდაქმნის მაგისტრალურ გზაზე, ორამდე გზისპირეებზე, კუნჭულებში. თუმცა კუნჭულებიც უნდა გავწმინდოთ ობისაგან, დიდხანს ნადები ნაგვისა და ნაყარ-ნუყარისაგან. მაგრამ მინე მთავარი ყურადღება — პარტიული, პრესის, ჩვენი იდეოლოგიური კადრების ყურადღებაც უნდა დაეთმოს გარდაქმნის მაგისტრალურ მიმართულებას, ეკონომიკური რეფორმის გზებზე რადიკალური გარდაქმნის გამოცდილებას.

უდიდესი გამოცდილება მოიტანეთ ამ თათბირზე თქვენ ყველამ, ამხანაგებო. მაჯლობას მოგახსენებთ თქვენი შეგებებელი, შემოქმედებითი შრომისათვის, თქვენი აზრებისათვის, ხალხს კეთილდღეობაზე, ქვეყნის მომავალზე ზრუნვისათვის.

გისურვებთ, ამხანაგებო, ჯანმრთელობას და წარმატებებს!

შეხვედრაში მონაწილეობდნენ ამხანაგები ი. კ. ლიგაჩოვი, ვ. ა. ნიკონოვი, ნ. ნ. სლიუნკოვი, გ. ა. რაზუმოვაკი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილე, სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის საბჭოს თავმჯდომარე **ვ. ს. მორახოვსკი,** სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე, სსრ კავშირის სახმმა. რაგების თავმჯდომარე **ლ. ა. ვორონინი,** მთელი რიგი სამინისტროებისა და უწყებების და მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების ხელმძღვანელები.

(სპორტი).

ახალმოსახლეობა

კელასურში

ბარაკის ტიპის სახლების ნაცვლად შავი ზღვის სანაპიროზე, კელასურის რაიონში ამენდა 40 კოტეჯი, რომლებსაც საკარმიდამო ნაკვეთები აქვთ. „ბრდას“ ტიპის ეს სახლები ძიებულია პოლონეთიდან, რომლებიც იმაუომმა სპეციალისტებმა აიწყვეს. პირველი ივნისისათვის მათში შესახლდება 300 შუა. ოქვე აშენებულია სავაჭრო-გამაჯანსაღებელი კომპლექსი. დაგეგმილია აგრეთვე შეიქმნას კემპინგი — სსრ კავშირის ინტურისტის დასასვენებელი ბაზა.

▼ ▼

საუკეთესონი ბელგრადს

გაემგზავრებიან

კუიბიშევი დასახელებულია ახალგაზრა ვოკალისტთა საკავშირო მოსმენის ადგილად. გამარჯვებულები მიიღებენ ბელგრადის საერთაშორისო კონკურსის საგზურს. ამ ავტორიტეტულ საერთაშორისო შეჯიბრებაში მონაწილეობის სასპატიო უფლებისათვის სხვებთან ერთად იბრძვიან თბილისის ოპერისა და ბალეტის აკადემიური თეატრის სოლისტები ალექსანდრე თომაძე და ელენე პანაკაკი, თბილისის კონსერვატორიის საოპერო სტუდიის ვოკალისტები ვლადიმერ გრიშინი და ოლგა დურიეევი. შემოქმედებითს შეჯიბრებაში მონაწილეობას მიიღებს აგრეთვე კონსერვატორიის მეხუთე კურსის სტუდენტი მაია ტბალაძე. მოსმენა გუშინ დაიწყო.

ბაკინსკელები

ბაკინელ ბალეტმეტყველთა ანსამბლი

ბაკინელ ბალეტმეტყველთა ანსამბლი ბაკინელ ბალეტმეტყველთა ანსამბლი ბაკინელ ბალეტმეტყველთა ანსამბლი ბაკინელ ბალეტმეტყველთა ანსამბლი